

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Navazování nedovolených kontaktů s dítětem neboli grooming

Tento poměrně nový trestný čin byl přijat, aby jako objekt chránil děti mladší patnácti let před navazováním kontaktů za sexuálním účelem. Tedy se dá říci, že jeho účelem je prevence před závažnějšími trestnými činy, jako je pohlavní zneužívání nebo vykořisťování.[1] Objektivní stránka tohoto trestného činu spočívá v návrhu setkání dítěti mladšímu patnácti let s úmyslem spáchat sexuálně motivovaný trestný čin.[2] Jde tedy o ochranu dětí výhradně před mravnostními trestnými činy. Návrh může pachatel dítěti dát ústně, písemně nebo prostřednictvím elektronické komunikace.[3]

Jedná se o tzv. grooming nebo případně kybergrooming, pokud je činnost omezená jen na prostřednictví informačně komunikačních technologií.[4] Pachatelem může být fyzická i právnická osoba.[5] Ohledně subjektivní stránky se vyžaduje úmysl pachatele a to i k věku dítěte, stejně jako je tomu kupříkladu u pohlavního zneužití.[6] Zároveň musí pachatel jednat tak, že svým jednáním směřuje ke spáchání sexuálně motivovaného trestného činu na daném dítěti.[7] Tím pádem se jedná o předčasně dokonatý trestný čin, který je materiálně přípravou pro spáchání jiného trestného činu, protože k naplnění znaků skutkové podstaty stačí jen návrh setkání, ke kterému ani pak reálně nemusí dojít.[8] Tímto trestným činem je tak vlastně postihována příprava k dalším trestným činům, u kterých tak jinak trestní zákoník nestanoví.

Trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem byl do české legislativy zařazen návrhem zákona, který byl schválen Poslaneckou sněmovnou ČR dne 14. 5. 2014.[9] Do českého právního řádu byl implementován v souladu se směrnicí 2011/93/EU. Tato směrnice zavedla požadavek, aby v rámci zvýšení ochrany dětí v prostředí internetu, implementovaly členské státy do svých právních řádů trestný čin, který bude chránit děti před návrhy dospělých osob prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, které budou tyto osoby činit s úmyslem dítě pohlavně zneužít nebo jej zneužít k výrobě dětské pornografie.[10] Jedná se o ochranu před tzv. kybergroomingem. Jak už, ale bylo uvedeno výše, český právní řád, ale požadavek evropské směrnice rozšířil i na grooming jako takový. To znamená, že děti jsou chráněny před jakoukoli formou návrhu pachatele, byť bezpochyby nejčastěji budou pachatelé využívat sociální sítě, které chrání jejich anonymitu.[11] Je bez pochyby zjevné, že směrnice tímto svým požadavkem mířila právě na zvýšené ohrožení dětí s rozvojem internetu. Případy, kdy pachatelé kontaktovali vyhlédnutou oběť přes sociální sítě, totiž přestaly být ojedinělé. Pachatelé se jednoduše mohou nejen skrývat za zdi internetu, ale hlavně mají možnost předstírat skutečnosti, které si dítě nemůže ověřit. Navíc je dítě v komunikaci prostřednictvím moderních technologií mnohem zranitelnější než za normálních okolností.[12] Trestní právo, tak muselo reagovat na vývoj společnosti a na nové sociopatologické jevy, které se s rozvojem moderních technologií ve společnosti objevily.[13]

Pachatelé kybergroomingu postupují většinou trpělivě a postupně navazují s dítětem užší vztah a získávají si jeho důvěru. Proces obvykle probíhá následovně. Pachatel se s dítětem seznamuje a sbližuje, zároveň jej, ale izoluje od okolí. Dítě má tendenci se mu svěřovat a pachatel, tak z dítěte dostává postupně osobní informace. Následně pachatel v dítěti probouzí pocit, že by mu mělo být vděčné a zavázané, a to prostřednictvím různých dáreků a odměn. Tímto se dítě postupně stává na

pachateli emočně závislé. Pachatel zná mnohá jeho tajemství a dítě jej vnímá, jako někoho, komu se může se vším svěřit. Následuje osobní setkání s dítětem a jeho sexuální zneužití, ke kterému celé jednání pachatele směřovalo.[14]

Že se nejedná o ojedinělé případy, ale naopak o stále se rozvíjející trestnou činnost, dokazují i policejní a soudní statistiky. Zatímco v prvních letech po zařazení tohoto trestného činu do našeho právního řádu došlo k odsouzení jen pár osob (rok 2015 - 3 osoby, rok 2016 - 6 osob), následně došlo k exponenciálnímu nárůstu počtu odsouzených, ale i počtu nahlášených případů a v roce 2018 už došlo k odsouzení 18 pachatelů. V roce 2021 pak bylo na policii České republiky nahlášeno 48 případů, přičemž z policejních statistik vyplývá, že objasněnost přesahuje 66%, tudíž by se před soud mělo dostat přibližně 31 pachatelů.[15]

Na to reaguje i prevence, která by měla chránit děti před navazováním nežádoucích vztahů. V souvislosti s kybergroomingem lze zmínit nizozemský projekt Sweetie, který se kromě dětské pornografie zaměřuje i na pachatele kybergroomingu, kteří se snaží s dětmi navazovat nevhodné kontakty.[16] V rámci tohoto projektu virtuální obraz desetileté filipínské holčičky Sweetie komunikuje s potenciálními pachateli skrze chatovací místnosti. Jakmile s ní někdo začne komunikovat se sexuálním podtextem, Sweetie reaguje zpátky a sbírá informace o pachatelích. Tyto informace jsou předávány policii.[17] Podobný projekt funguje i ve Velké Británii, kde jej provozují organizace, které si říkají Pedophile hunters. V rámci těchto organizací jsou zakládány falešné dětské účty, prostřednictvím kterých komunikují s potencionálními pachateli. Pokud se pachatel chce s fiktivní obětí sejít, osobní setkání je natáčeno a materiály jsou předávány policii.[18] I u nás fungují různé projekty, které mají děti varovat před riziky, které se skrývají na internetu, a to především na sociálních sítích. Pod záštitou společnosti seznam.cz například opakovaně proběhla kampaň s názvem Seznam se bezpečně. V rámci této kampaně byly děti, ale i jejich rodiče seznamovány s touto problematikou. Ukázalo se, že rodiče mnohdy netuší, co jejich děti na sociálních sítích vlastně dělají a s kým a jak komunikují. Naopak dětem byly předávány rady, jak se nenechat oklamat a na co si dát pozor. Děti by především měly vyžadovat důkaz, že osoba na druhé straně, je skutečně tou, za kterou se vydává. A měly by si pomatovat, že náhodná fotografie nemusí vždy ukazovat realitu. Jako jednoduchý test, zda se skutečně jedná o danou osobu, může posloužit například požadavek dítěte, ať druhá strana zašle specifickou fotografie například s konkrétním textem nebo aktuálním datem.[19] V ideálním případě by se dětem měly předávat takovéto informace v rámci povinné školní docházky, neboť uživateli internetu a sociálních sítí se stávají stále mladší a mladší děti, které si nebezpečnost internetu mnohdy ani samy neuvědomují.

JUDr. Rosalie Telska

---

[1] ŠÁMAL P., GRIVNA T. a kol., Trestní právo hmotné 9. přepracované vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2022, 1204 s., ISBN 978 - 80 - 7598 - 764 - 8, s. 722

[2] Zák. č. 40/2009 Sb., §193b

[3] JELÍNEK J., a kol., Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou (8. aktualizované

vydání), Praha: Leges, 2011, 1360 s., ISBN 978 - 80 - 7502 - 395 - 7, s. 302

[4] ŠÁMAL P., GRIVNA T. a kol., Trestní právo hmotné 9. přepracované vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2022, 1204 s., ISBN 978 - 80 - 7598 - 764 - 8, s. 723

[5] Zák. č. [418/2011](#) Sb., §7

[6] JELÍNEK J., a kol., Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou (8. aktualizované vydání), Praha: Leges, 2011, 1360 s., ISBN 978 - 80 - 7502 - 395 - 7, s. 302

[7] ŠÁMAL P., GRIVNA T. a kol., Trestní právo hmotné 9. přepracované vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2022, 1204 s., ISBN 978 - 80 - 7598 - 764 - 8, s. 723

[8] JELÍNEK J., a kol., Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou (8. aktualizované vydání), Praha: Leges, 2011, 1360 s., ISBN 978 - 80 - 7502 - 395 - 7, s. 302

[9] Zák. č. [141/2014](#) Sb., zákon, kterým se mění zákon č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [418/2011](#) Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. [105/2013](#) Sb.

[10] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. 12. 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV, úř. věst. L 335/1, 17. 12. 2011, s. 1 - 15, čl. 6 odst. 1

[11] ŠÁMAL P., GRIVNA T. a kol., Trestní právo hmotné 9. přepracované vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2022, 1204 s., ISBN 978 - 80 - 7598 - 764 - 8, s. 723

[12] KOHÚT P., SÝKORA M., Sexuální zneužívání nezletilých, In: Právní prostor [online], 16. 4. 2014 [cit. 4. 5. 2022], Dostupné >>> [zde](#).

[13] HERCZEG J., virtuální dětská pornografie: zločin bez oběti? In: Vanduchová, V., Grivna, T., Pocta Otovi Novotnému k 80. narozeninám, Praha: ASPI, Wolters Kluwer, 2008, s. 28

[14] KOLOUCH J., CyberCrimes, Praha: CZ.NIC, 2016, 526 s., ISBN 978 - 80 - 88168 - 15 - 7, s. 313

[15] Statistické přehledy kriminality za rok 2021, dostupné >>> [zde](#)

[16] terre des hommes, stops child exploitation, Sweetie, our weapon against child webcam sex, [online], 2022 [cit. 15. 4. 2022]. Dostupné z: We fight against child sexual exploitation, online and offline. Join our fight! (terredeshommes.nl)

[17] terre des hommes, stops child exploitation, Sweetie: how to stop Webcam Child Sex Tourism, [online], 2022 [cit. 15. 4. 2022]. Dostupné z: Sweetie: how to stop Webcam Child Sex Tourism | Terre des hommes (tdh.ch)

[18] KOLOUCH J., CyberCrimes, Praha: CZ.NIC, 2016, 526 s., ISBN 978 - 80 - 88168 - 15 - 7, s. 156

[19] Ibid., s. 160

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)